

KINH NGHIỆM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HOẠT ĐỘNG CỦA BAN PHÁP CHẾ HĐND THÀNH PHỐ

Ban Pháp chế HĐND Thành phố Pleiku

Nhiệm kỳ 2016-2021, Ban Pháp chế HĐND Thành phố có 07 thành viên, gồm: Trưởng ban, 01 Phó Trưởng ban và 05 Ủy viên, trong đó: Trưởng Ban do đồng chí Chủ nhiệm Ủy ban kiểm tra Thành ủy kiêm nhiệm, Phó Trưởng ban hoạt động chuyên trách và các thành viên khác hoạt động kiêm nhiệm. Hầu hết các đồng chí thành viên hoạt động kiêm nhiệm đều là lãnh đạo chủ chốt cơ quan, địa phương; có trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ và kinh nghiệm hoạt động thực tiễn trên các lĩnh vực quản lý nhà nước, quản lý kinh tế, thực thi pháp luật, quốc phòng, an ninh, cơ bản đáp ứng được yêu cầu, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động của Ban, góp phần vào kết quả hoạt động trong công tác thẩm tra, giám sát, khảo sát của Ban. Các thành viên Ban luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm và tích cực tham gia các hoạt động của HĐND. Từ đó chất lượng và hiệu quả hoạt động của Ban được nâng lên; tính độc lập trong hoạt động của Ban ngày càng được khẳng định; tính chủ động, tích cực, sáng tạo và kỹ năng hoạt động được nâng cao. Ý kiến phản biện, nhất là trong công tác giám sát, khảo sát, thẩm tra của Ban Pháp chế ngày càng có sức thuyết phục hơn.

Trong những năm qua, hoạt động giám sát của Ban Pháp chế được thực hiện đảm bảo theo đúng quy định của pháp luật. Bình quân mỗi năm, Ban thực hiện khoảng 03 cuộc giám sát. Hoạt động giám sát được thực hiện một cách chủ động, tích cực và ngày càng có nhiều đổi mới; nội dung giám sát tập trung vào những lĩnh vực thuộc thẩm quyền, có trọng tâm, trọng điểm; phương thức tiến hành giám sát đã có những cải tiến nhất định, kết hợp nghe báo cáo với xem xét thực tế tại địa phương, cơ sở, tìm hiểu khai thác thông tin phục vụ yêu cầu giám sát qua nhiều kênh khác nhau, qua đó thu thập được nhiều thông tin hữu ích phục vụ hoạt động giám sát và việc quyết định những nội dung quan trọng tại kỳ họp HĐND Thành phố. Đồng thời, thông qua hoạt động giám sát, Ban cũng có thêm những cơ sở thực tiễn phục vụ cho việc thẩm tra các dự thảo Nghị quyết và kịp thời kiến nghị với các cơ quan có liên quan về những giải pháp cụ thể, từ đó góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND Thành phố.

Thẩm tra là một trong các hình thức giám sát của Ban, nhằm xem xét sự phù hợp của nội dung dự thảo với đường lối, chủ trương của Đảng; tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất của nội dung dự thảo với hệ thống pháp luật hiện hành; là cơ sở giúp đại biểu HĐND nghiên cứu để tham gia thảo luận và quyết định để

Nghị quyết của HĐND ban hành phát huy được tính hiệu lực, hiệu quả, đi vào cuộc sống, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố.

Thực hiện các quy định của pháp luật về thẩm tra, Ban Pháp chế đã phát huy tinh thần trách nhiệm, quyền hạn của mình trong hoạt động thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình tại kỳ họp. Qua đó, chất lượng hoạt động thẩm tra đã được nâng lên, đáp ứng kịp thời sự chỉ đạo của Thường trực HĐND Thành phố, là kênh thông tin quan trọng cho các đại biểu HĐND xem xét, thảo luận và quyết định các vấn đề tại kỳ họp, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của HĐND Thành phố.

Có được những kết quả nói trên, bên cạnh sự phân công, điều hòa, phối hợp của Thường trực HĐND, sự phối hợp chặt chẽ của UBND, UBMTTQ Việt Nam thành phố còn có sự nỗ lực cố gắng của thành viên Ban trong thực hiện chức trách nhiệm vụ của mình. Từ thực tế trong hoạt động thẩm tra, giám sát, khảo sát, nhằm đổi mới phương thức, tổ chức nâng cao chất lượng và hiệu quả của các hoạt động này; trong thời gian qua, Ban Pháp chế đã rút ra một số kinh nghiệm và giải pháp thực hiện như sau:

1. Đối với công tác giám sát

Thứ nhất, tiếp tục nghiên cứu cải tiến, đổi mới hình thức tổ chức giám sát, cụ thể trong việc lựa chọn nội dung chuyên đề, xây dựng chương trình giám sát, phân công các thành viên Ban nghiên cứu, chuẩn bị sâu, kỹ đối với nội dung giám sát.

Thứ hai, xác định mục tiêu, nội dung giám sát phù hợp, sát với thực tiễn; thực tốt việc tập hợp thông tin, nghiên cứu pháp luật có liên quan để có cơ sở đối chứng, phản biện, tìm ra nguyên nhân, kiến nghị tháo gỡ, giải quyết. Trên cơ sở kế hoạch, đề cương giám sát, yêu cầu đối tượng chịu sự giám sát phải báo cáo rõ ràng, trọng tâm, trọng điểm về nội dung giám sát và số liệu báo cáo phải chính xác, kịp thời.

Thứ ba, báo cáo kết quả giám sát cần đánh giá toàn diện về vấn đề được giám sát; phải phản ánh cụ thể những ưu, khuyết điểm, những hạn chế, bất cập, kiến nghị, đề xuất và yêu cầu khắc phục; nếu cần thiết có thể tổ chức chất vấn, giải trình để làm rõ trách nhiệm quản lý nhà nước của các cơ quan được phân công phụ trách nhằm sớm giải quyết các vấn đề kịp thời, hiệu quả.

Thứ tư, nâng cao năng lực, trách nhiệm của các thành viên đoàn giám sát; thành viên đoàn giám sát cần phải có năng lực, chuyên môn sâu và phù hợp với lĩnh vực được giám sát, có chính kiến rõ ràng trong việc đánh giá tình hình, kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao của các đối tượng chịu sự giám sát; cùng đoàn giám sát theo đến cùng việc thực hiện các kiến nghị sau giám sát.

Thứ năm, tăng cường công tác phối hợp giữa các Ban HĐND trong việc xây dựng chương trình, nội dung, kế hoạch giám sát, tránh chồng chéo về thời gian và các đối tượng chịu sự giám sát.

Thứ sáu, tiếp tục theo dõi, đôn đốc và giám sát việc thực hiện các kiến nghị của Ban sau giám sát. Thực hiện khảo sát trực tiếp tại các đơn vị đã giám sát; khảo sát tại đơn vị có kiến nghị cần phải khắc phục tồn tại, hạn chế; cần thiết tổ chức hậu giám sát để nghe báo cáo về việc thực hiện các kiến nghị giám sát để giám sát kết quả thực hiện.

2. Đối với công tác thẩm tra

Thứ nhất, nâng cao chất lượng hoạt động và năng lực hoạt động thực tiễn của các thành viên Ban. Tăng cường công tác khảo sát, nắm tình hình và nghiên cứu tài liệu tham khảo để phục vụ hoạt động thẩm tra đảm bảo đúng quy trình, từng bước đổi mới theo hướng chuyên sâu vào từng nội dung, lĩnh vực.

Thứ hai, các cơ quan được phân công chủ trì soạn thảo báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết cần đảm bảo thực hiện quy trình thủ tục soạn thảo ban hành nghị quyết theo đúng quy định pháp luật: các báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết phải được gửi tới Thường trực HĐND và các Ban HĐND đúng thời gian quy định.

Thứ ba, tiếp tục thu thập các thông tin cần thiết sau khi nhận được báo cáo, đề án, dự thảo Nghị quyết cần thẩm tra như: yêu cầu cơ quan soạn thảo cung cấp những tài liệu, báo cáo về các nội dung cần làm rõ; trong trường hợp cần thiết có thể tổ chức các đoàn khảo sát để nắm tình hình tại địa phương, đơn vị về những nội dung liên quan đến báo cáo, đề án và dự thảo nghị quyết... và mở rộng thành phần họp thẩm tra, trong đó có sự tham gia của cơ quan soạn thảo... để bàn bạc, thảo luận thống nhất những vấn đề còn có ý kiến khác nhau trong báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết; ngoài ra, còn tham khảo ý kiến tham vấn của các cơ quan, đơn vị, cá nhân có chuyên môn sâu của ngành, lĩnh vực.

Thứ tư, nội dung báo cáo thẩm tra của Ban phải thể hiện rõ được ý kiến của Ban về các vấn đề như: cơ sở pháp lý, cơ sở thực tiễn, những tác động, hiệu quả đến kinh tế - xã hội; sự phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương, dư luận xã hội; tính khả thi, ... những vấn đề mà Ban nhất trí, không nhất trí hay còn nhiều ý kiến khác nhau; kết luận của việc thẩm tra phải cụ thể, rõ ràng về những vấn đề trọng tâm, có đề xuất phương hướng, biện pháp giải quyết để nghị quyết khi ban hành đạt chất lượng cao. Đối với các đề án, dự thảo Nghị quyết mà nội dung chuẩn bị chưa đảm bảo yêu cầu, chưa phù hợp với tình hình của địa phương thì các Ban có ý kiến phản biện, kiến nghị với HĐND xem xét trước khi quyết định.

Trên đây là một số kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Pháp chế HĐND Thành phố./.